

FÄRRE LÄRARE GER VINSTEN!

|||||

Granskning av de skilda villkoren inom grund- och gymnasieskolan mellan kommunala och fristående skolor, med en särskild granskning av aktiebolagsskolorna

FÄRRE LÄRARE GER VINSTEN!

Granskning av de skilda villkoren inom grund- och gymnasieskolan mellan kommunala och fristående skolor, med en särskild granskning av aktiebolagsskolorna

RAPPORTFÖRFATTARE:
STEN SVENSSON OCH MATS WINGBORG

FEBRUARI 2015

Katalys tidigare publikationer

- No 1: Välfärden är vinsten
- No 2: Svar på tal om vinster i välfärden
- No 3: Vilken arbetsmarknad ska vi ha?
- No 4: Slaget om den likvärdiga skolan
- No 5: Hälften kvar och hela framtiden
- No 6: "Jag tar värktabletter men det hjälper inte"
- No 7: Vägen till en likvärdig skola
- No 8: Fallet järnvägen
- No 9: Björklundeffekten
- No 10: Åtstramningsdoktrinen
- No 11: En röst på SD är en röst på högern
- No 12: Mest åt de rika
- No 13: Färre lärare ger vinsten!
- No 14: Ordens makt i politiken
- No 15: Handbok för en ny kulturminister
- No 16: Städtjänst och bartender för alla?
- No 17: Förklaringar till SD:s framgång
- No 18: Utan segel i vänstervinden – eftervalsanalys

Katalys – Institut för facklig idéutveckling

Katalys är ett oberoende fackligt idéinstitut som bedriver utredningsverksamhet och opinionsbildning. Våra verksamhetsområden är välfärd, samhällsekonomi, arbetsmarknad och fördelningsfrågor. Vår uppgift är att generera kunskap och perspektiv som kommer såväl den politiska debatten som fackföreningsrörelsen och dess företrädare på lokal, regional och central nivå till gagn. Men vår uppgift är även att driva den politiska debatten framåt i dessa frågor, med egna analyser och förslag grundade i fackliga perspektiv. Vi står på två ben – idéutveckling och politisk påverkan. Värderingsmässigt står vi på LO-medlemmarnas sida. Katalys tror inte att ökade samhällsklyftor är en naturlig eller opåverkbar följd av en globaliserad värld. Vi ställer inte upp på resonemang om att bara för att det går att skapa en marknad av något som vi äger gemensamt, så ska den marknaden skapas. Vi ser att det finns konstruktiva vägar framåt för den svenska arbetsmarknaden och att de principer som en gång formade arbetsmarknaden är relevanta även i framtiden. Vi vill bidra till att den generella välfärden och trygghetssystem säkras och utvecklas. Katalys – Institut för facklig idéutveckling startades på initiativ av 6F - fackförbund i samverkan. 6F utgörs av LO-förbunden Byggnads, Elektrikerna, Fastighets, Målarna och Seko.

Kontaktuppgifter:

Daniel Suhonen
Chef
Tel +46 (0) 73 519 01 06
daniel.suhonen@katalys.org

Victor Bernhardt
Utredare
+46 (0) 70 143 07 77
victor.bernhardt@katalys.org

Denna rapport är skriven av Sten Svensson och Mats Wingborg i ett samarbete mellan tankesmedjan Katalys och Nätverket för likvärdig skola.

Besök vår hemsida: www.katalys.org

Innehållsförteckning

1. Inledning	7
2. Grundskolan	8
2.1. Sveriges 100 fristående grundskolor med lägst lärartäthet....	8
2.2. Jämförelser mellan de 100 grundskolor i Sverige som har lägst lärartäthet och som satt betyg i årskurs 9 läsåret 2013/14	10
2.3. Sammanfattning Grundskola	14
3. Gymnasieskolan.....	15
3.1. Lärartätheten i kommunala respektive fristående gymnasieskolor	15
3.2. Jämförelser mellan kommunala och fristående gymnasieskolor	15
3.3. Antalet elever per lärare vid kommunala och fristående gymnasieskolor	16
3.4. Andelen lärare med examen vid kommunala och fristående gymnasieskolor	17
3.5. Huvudmän som sticker ut.....	18
3.6. Sammanfattning Gymnasieskolan.....	18

1. Inledning

Ett kvalitetsmått på en skola är dess lärartäthet. Skolverket mäter den numera som antalet elever per lärare. Låg lärartäthet innebär fler elever per undervisande lärare och större undervisningsgrupper jämfört med hög lärartäthet. Ofta innebär låg lärartäthet även att det är färre speciallärare. Generellt sett är det svårare att få goda resultat ju lägre lärartäthet en skola har. Ju fler elever varje lärare har desto mindre tid och stöd blir det per elev.

Ett annat kvalitetsmått är andelen utbildade lärare. Här är forskningsbilden mer mångtydigt, men generellt gäller att ju högre andel utbildade lärare det finns på en skola desto bättre blir undervisningen. Sambandet är starkast för de yngsta eleverna och svagare på gymnasieskolan.

Ytterligare en viktig faktor för elevernas resultat är föräldrarnas utbildningsnivå. Den faktorn står i särklass när det gäller hur eleverna lyckas med betygen i grundskolan. De elever som har föräldrar med eftergymnasial utbildning får i genomsnitt 233,3 meritpoäng jämfört med 198,3 för de elever vars föräldrar har gymnasial utbildning och 159,6 för elever med förgymnasial utbildning. Dessa siffror ska jämföras med genomsnittet för samtliga elever som är på 213,1 poäng.

I denna rapportens avsnitt om grundskolan har vi jämfört lärartäthet, meritvärde för betygen i årskurs nio och andel föräldrar med eftergymnasial utbildning i de 100 grundskolor som har flest elever per lärare. Vi har även sorterat skolorna efter typ av huvudman, kommun, aktiebolag, stiftelse och ideell förening.

I avsnittet om gymnasieskolan har vi jämfört lärartäthet och andel utbildade lärare mellan kommunala och fristående gymnasieskolor i de olika nationella programmen.

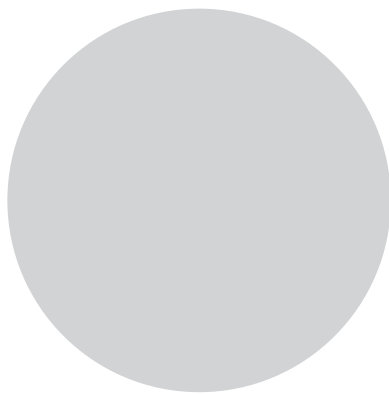
Sten Svensson & Mats Wingborg

2. Grundskolan

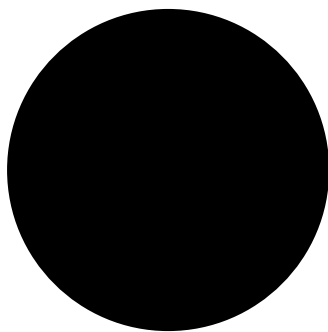
2.1. Sveriges 100 grundskolor med lägst lärartäthet

En jämförelse av lärartäthet, meritvärde för betygen och andel föräldrar med eftergymnasial utbildning i de 100 grundskolor som har satt betyg i årskurs 9 och som har flest elever per lärare.

Diagram 1. Totalt antal skolenheter i grundskolan läsåret 2013/14

Totalt:
4 887 skolor

84%
Kommunala: 4 090 skolenheter

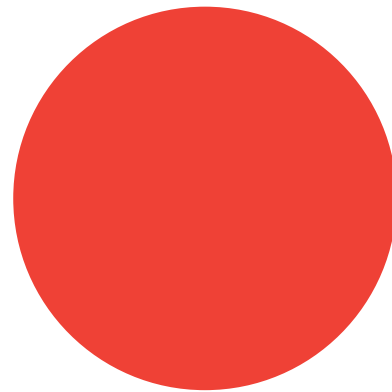

16%
Fristående: 792 skolenheter

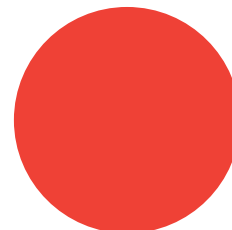

0,001%
Sameskolan: 5 skolenheter

Diagram 2. Totalt antal fristående grundskolor uppdelade efter typ av huvudman 2013/14

Totalt:
792 skolor

59%
Aktiebolag: 467 skolor

24%
Ideella föreningar/stiftelser: 190 skolor

15%
Ekonomiska föreningar: 119 skolor

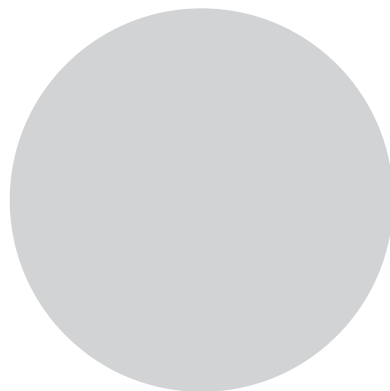
2%
Övriga: 16 skolor

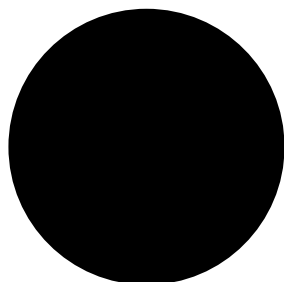
2.1.1. Antal skolenheter i grundskolan som satt betyg i årskurs 9 läsåret 2013/14

I denna undersökning har vi begränsat urvalet till de skolor som satt betyg i årskurs 9. Detta för att kunna göra jämförelser av elevernas genomsnittliga meritvärde och föräldrarnas utbildningsbakgrund. Antalet skolor blir då totalt 1451. Observera att andelen fristående skolor i denna urvalsgrupp är större än för grundskolan i dess helhet.

Diagram 3. Antal grundskolor med betyg i år 9

Totalt:
1451 skolenheter

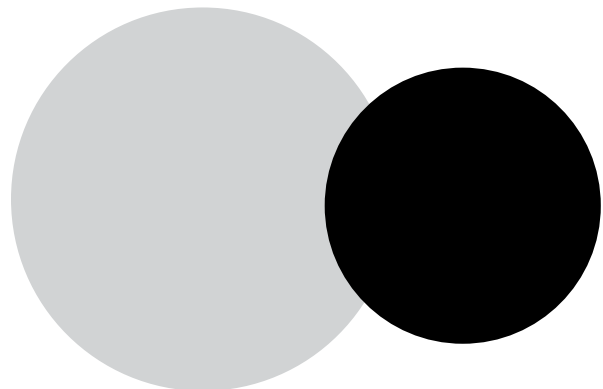
72%
Kommunala: 1046 skolenheter

28%
Fristående: 405 skolenheter

Diagram 4. Typ av huvudman för grundskolor som satt betyg i år 9

För denna urvalsgrupp finns det inga uppgifter om fördelning efter typ huvudman för de fristående skolorna. För att kunna göra jämförelser har vi utgått från att fördelningen är ungefär densamma som för fristående grundskolor i dess helhet.

Totalt:
1451 skolor

72%
Kommunala: 1046 skolor

16%
Aktiebolag: 235 skolor

7%
Ideella föreningar/
stiftelser:
97 skolor

4%
Ekonomiska föreningar:
61 skolor

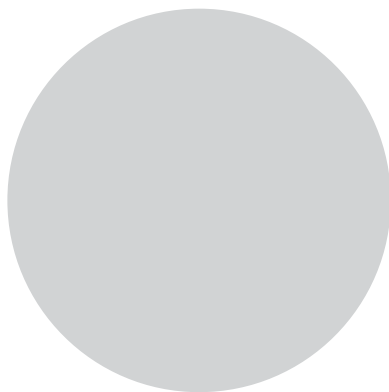
1%
Övriga: 8 skolor

2.2. Jämförelser mellan de 100 grundskolor i Sverige som har lägst lärartäthet och som satt betyg i årskurs 9 läsåret 2013/14

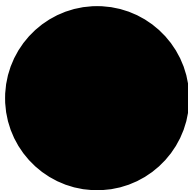
I nästa steg har vi rangordnat de 1451 grundskolor som har satt betyg i årskurs 9 efter lärartäthet och begränsat urvalet och jämförelserna till de 100 skolor som har den lägsta lärartätheten.

Diagram 5. Jämförelse kommunala och fristående skolor

100 skolor med lägst lärartäthet

Totalt:
100 skolor

48%
Kommunala: 48 skolor

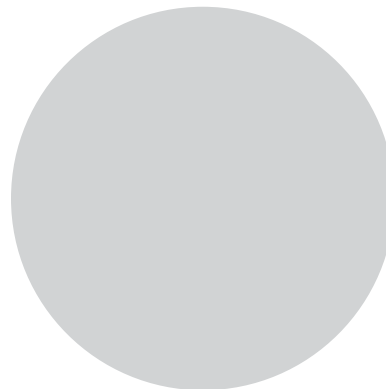

52%
Fristående: 52 skolor

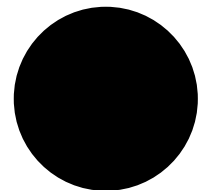
Diagram 6. Jämförelse mellan olika typer av fristående huvudmän och kommunala skolor

Med tanke på att de fristående skolorna har 28 procent av urvalet är de kraftigt överrepresenterade i denna grupp av 100 skolor med lägst lärartäthet.

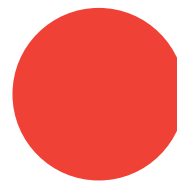
100 skolor med lägst lärartäthet

Totalt:
100 skolor

48%
Kommunala:
48 skolor

45%
Aktiebolag: 45 skolor

7%
Ideella föreningar/
stiftelser: 7 skolor

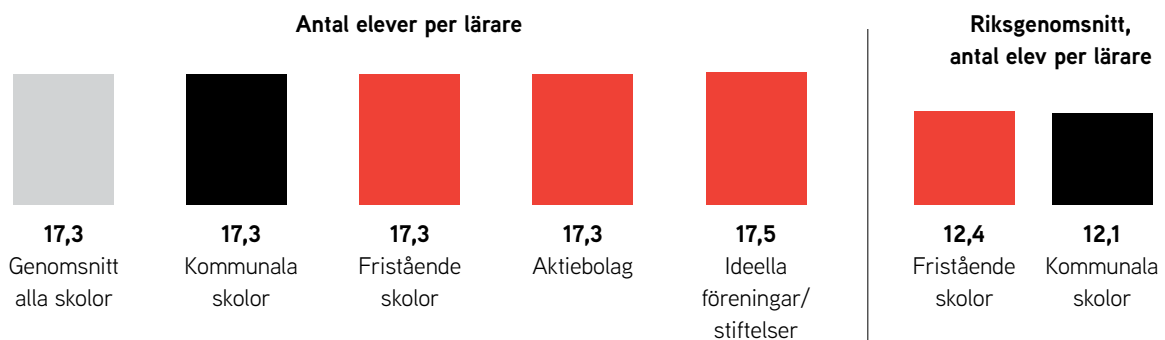
Om dessa 100 skolor med lägst lärartäthet vore fördelade på samma sätt som urvalsgruppen i dess helhet borde aktiebolagen ligga på cirka 16 procent men de har 45. Ideella föreningar och stiftelser ligger på 7 procent och det motsvarar deras andel av urvalsgruppen. De kommunala skolorna borde ha 72 procent av skolorna men har endast 48 procent.

Diagram 7. De stora skolkoncernernas andel av de 100 skolorna med lägst lärartäthet

Så många som 37 av de 100 skolorna med lägst lärartäthet ägs av de stora skolkoncernerna. Det är en anmärkningsvärt hög siffra. Av de 37 koncernskolorna äger Kunskapsskolan 22 skolor. Det innebär att denna skolkoncern ensam svarar för nästan en fjärdedel av de 100 skolor som har lägst lärartäthet.

Diagram 8. Jämförelse lärartäthet 100 skolor med lägst lärartäthet

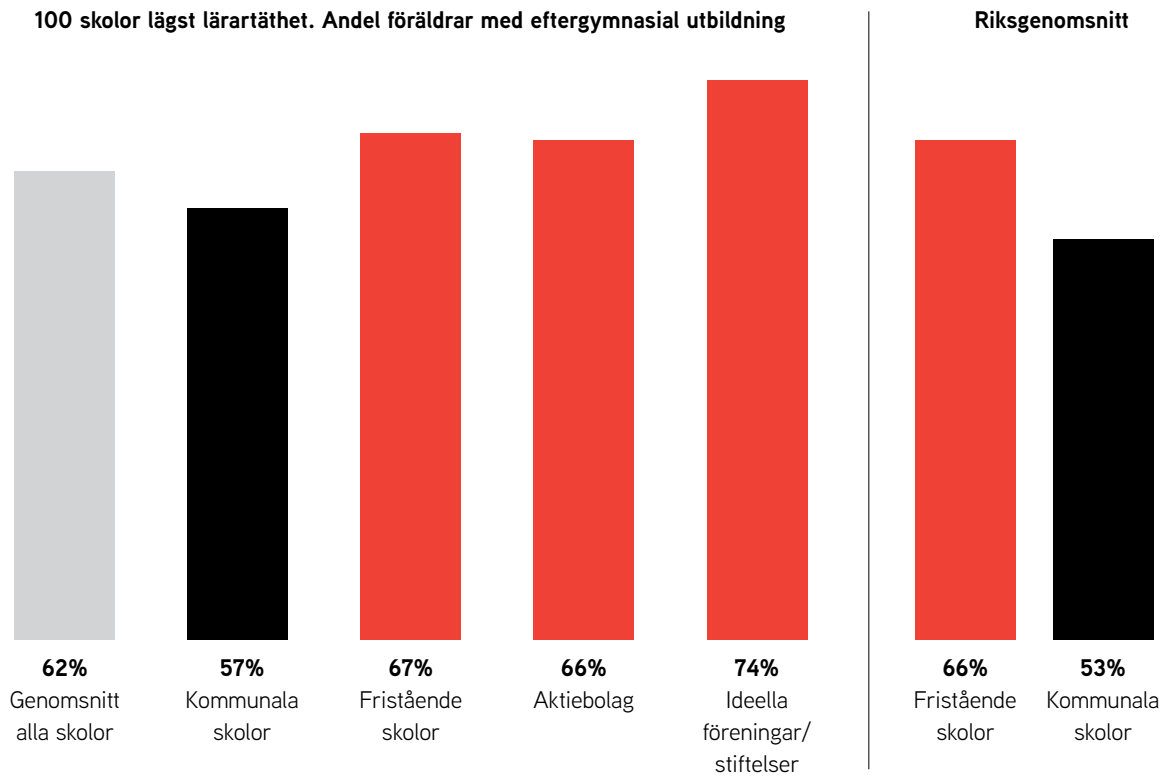

Alla skolor på denna lista har mycket låg lärartäthet (många elever per lärare). Men med undantag för ideella föreningar och stiftelser är det inga skillnader mellan de olika typerna av huvudmän. Gruppen ideella föreningar och stiftelser är dock relativt liten, endast sju skolor, vilket gör att slumpen kan spela större roll.

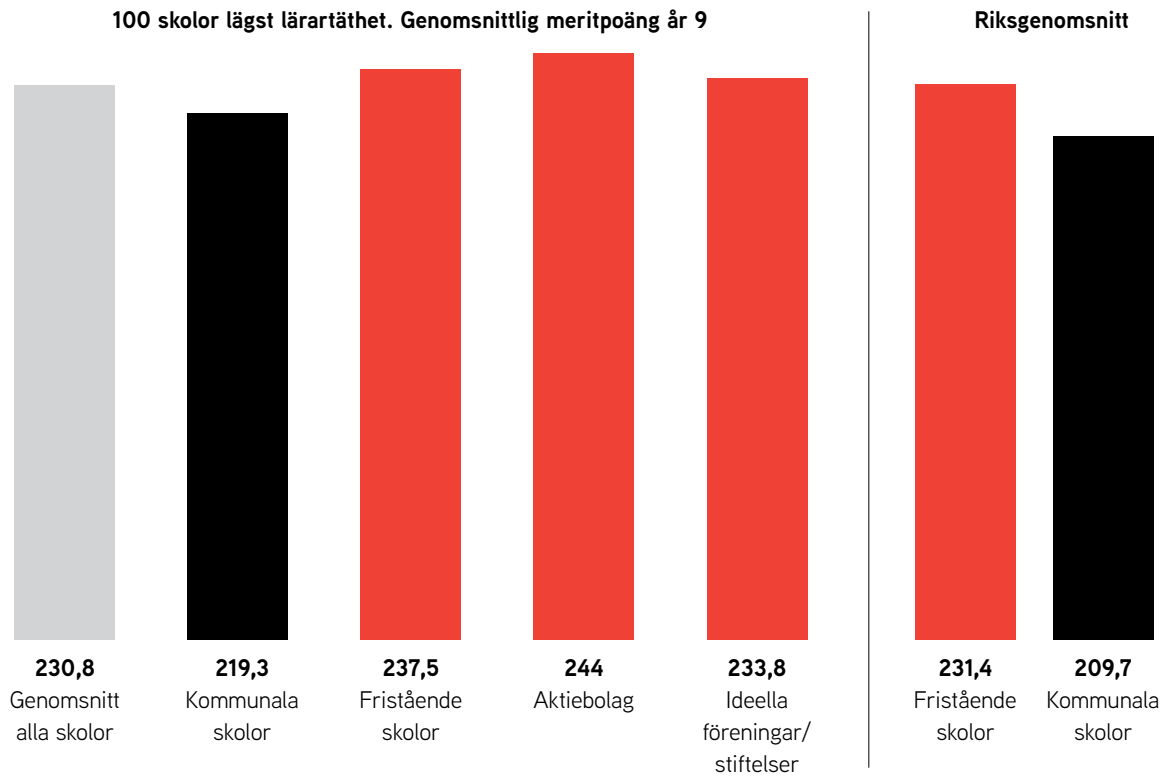
Jämfört med riksgenomsnittet har varje lärare ytterligare cirka fem elever på de 100 skolorna med lägst lärartäthet. Räknar man om det till en normalstor skola på 350 elever innebär 17,3 i lärartäthet att det är 20 lärare medan riksgenomsnittet på 12,1/12,4 innebär cirka 28 lärare.

Omräknat till pengar betyder den skillnaden 3–4 miljoner kronor per år.

Diagram 9. Jämförelse andel föräldrar med eftergymnasial utbildning

De 100 skolorna med låg lärartäthet har i genomsnitt 62 procent föräldrar med eftergymnasial utbildning. Det är en relativt hög andel som ligger mittemellan riksgenomsnittet för kommunala och fristående skolor. De kommunala skolorna ligger lägst med 57 procent och ideella föreningar/stiftelser ligger högst med 74 procent. Aktiebolagen ligger på den genomsnittliga nivån för fristående skolor. Bilden är den förväntade, de fristående ligger över de kommunala och högst ligger ideella föreningar och stiftelser.

Diagram 10. Jämförelse genomsnittlig meritpoäng

Dessa 100 skolor har den lägsta lärartätheten av Sveriges samtliga grundskolor men trots det har de höga eller mycket höga genomsnittliga meritvärden. Det förklaras huvudsakligen med att de har en hög andel välutbildade föräldrar som vi visade i förra tabellen.

Föräldrarnas utbildningsnivå är den faktor som starkast påverkar hur det går för eleverna i skolan. Ju högre andel välutbildade föräldrar en skola har desto högre blir det genomsnittliga meritvärdet.

Med den tumregeln borde de ideella föreningarna och stiftelserna ha de högsta meritpoängen men de ligger bara aningen ovanför genomsnittet för fristående skolor. Den grupp som avviker kraftigast uppåt är aktiebolagskolorna. Med tanke på dessa skolors låga lärartäthet och att de har ungefär samma andel föräldrar med eftergymnasial utbildning som de fristående skolorna har i genomsnitt, är betygsgenomsnittet på 244 poäng anmärkningsvärt högt.

Kommunala skolor med låg lärartäthet

De kommunala skolorna med låg lärartäthet ligger i storstadsregionerna eller i och omkring de större städerna. Stockholm är i särklass med 13 av de 48 kommunala skolorna på listan. Göteborg, Malmö, Kristianstad och Botkyrka har två skolor vardera och de övriga är utspridda över Sverige med en skola per kommun. Inga glesbygdskommuner finns med på listan.

Att Stockholm har med så många skolor kan bero på att de har valt att fylla sina populära innerstadsskolor till bristningsgränsen. Stockholm har inte tillräckligt med skollokaler i dessa stadsdelar.

En annan förklaring är att Stockholm har en behovsstyrd resursfördelning till skolorna. Det innebär att de skolor som har många elever i behov av extra stöd har fler lärare per elev medan skolor som färre elever i behov av stöd har låg lärartäthet. Skolorna på denna lista över 100 skolor med låg lärartäthet tillhör gruppen som får mindre av den behovsstyrda lärarresursen. Stockholms genomsnittliga lärartäthet ligger på 13,8 elever per lärare.

2.3. Sammanfattning Grundskolan

- De fristående skolorna är överrepresenterade på denna lista över de 100 grundskolor som har flest elever per lärare.
- Aktiebolagsskolorna är kraftigt överrepresenterade
- De stora koncernerna har med anmärkningsvärt många skolor bland de 100.
- Bland koncernerna intar Kunskapsskolan en särställning med 22 skolor.
- De fristående har cirka 10 procentenheter fler föräldrar med eftergymnasial utbildning jämfört med de kommunala skolorna i urvalet.
- De fristående skolorna ligger högt i genomsnittligt meritvärde.
- Aktiebolagsskolorna har anmärkningsvärt höga meritvärden.

Sammantaget stärker denna lista bilden av aktiebolagsskolorna. De har låg lärartäthet, ett positivt elevurval samt höga betygsgenomsnitt.

Den låga lärartätheten i kombination med hög andel välutbildade föräldrar innebär goda betygsresultat. Den kombinationen ger också låga kostnader.

Källor högstadieskolan:

Skolverkets databaser Siris, Jämförelsetal och Välja skola. Uppgifterna är de senaste som fanns tillgängliga i september 2014. Fakta om friskolor. Friskolornas Riksförbund 2014.

Betygsuppgifter har även hämtas från Skolverkets tabeller.

Uppgifter om ägare är hämtat från skolornas hemsidor och företagsregistret Alla Bolag.

3. Gymnasieskolan

3.1. Lärartätheten i kommunala respektive fristående gymnasieskolor

Skolverket tillhandahåller en mer omfattande statistik över grundskolan än över gymnasieskolan, men även när det gäller gymnasieskolan finns tillräckligt med uppgifter i databaserna för att påvisa skillnaderna mellan de kommunalt drivna skolorna och de fristående.

Enligt Skolverkets statistik går omkring var fjärde gymnasieelev i dag i en fristående skola. Närmare bestämt går 52,2 procent av eleverna i en kommunal gymnasieskola i den kommun där de är folkbokförda, 21,2 procent går i en kommunal gymnasieskola belägen i en annan kommun, 13,8 procent går i en fristående gymnasieskola i den egna kommunen och 12,0 procent i en fristående skola i en annan kommun. (Därutöver går 0,9 procent i en skola som drivs av landstinget.)

Andelen elever i fristående gymnasieskolor är större i de större kommunerna. I exempelvis Stockholms kommun går 41 procent av eleverna i en fristående gymnasieskola. Som framgår av statistiken ovan är det också vanligare att elever som går i friskolor går i en skola i en annan kommun än där de är skrivna jämfört med de elever som går i en kommunal gymnasieskola.

När det gäller antalet registrerade skolor finns för närvarande 822 offentliga gymnasieskolor (i princip alla är kommunala) och 409 fristående gymnasieskolor. I de större städerna är andelen fristående gymnasieskolor högst. I Stockholms län finns fler fristående gymnasieskolor än offentliga, 109 respektive 96. I genomsnitt är emellertid de offentliga skolorna större än de fristående.

I Skolverkets databaser går det inte att särskilja de fristående gymnasieskolor som har aktiebolag som huvudmän och de som har stiftelser och föreningar som huvudmän. Jämfört med grundskolan är det dock vanligare att de fristående gymnasieskolorna drivs av aktiebolag.

När det gäller betygsnivå är skillnaden obefintlig mellan kommunala och fristående gymnasieskolor. Det är dock svårt att tolka vad det betyder att betygsnivån i stort sett är identisk mellan kommunala och fristående gymnasieskolor, dels kan betygsinflation påverka resultaten, dels har föräldrarnas socioekonomiska bakgrund betydelse (när det gäller detta saknas statistik för att undersöka sambanden).

3.2. Jämförelser mellan kommunala och fristående gymnasieskolor

Två mått på gymnasieskolornas kvalitet är andelen lärare med examen och antalet elever per lärare. Båda dessa variabler finns tillgängliga i Skolverkets databas (Välj skola).

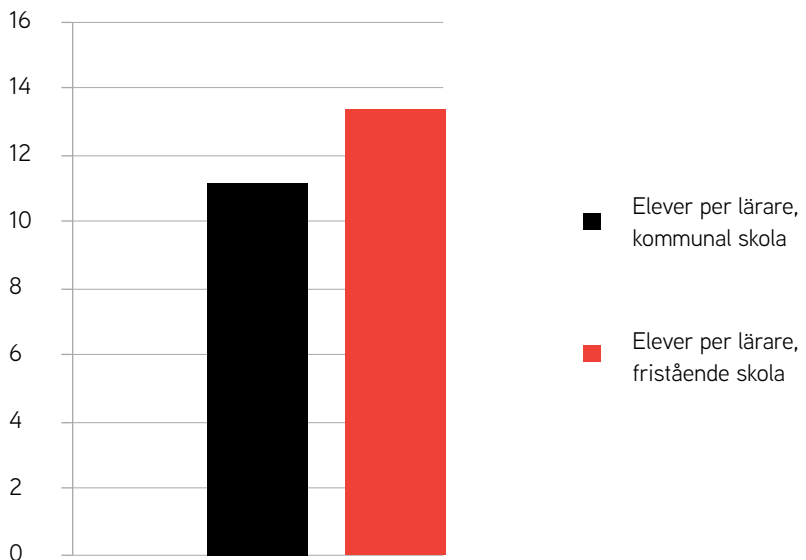
Totalt sett erbjuds 18 olika nationella gymnasieprogram i Sverige. Utöver dessa finns 8 specialinriktade gymnasieprogram och 5 introduktionsprogram. Statistiken här avser de 18 nationella gymnasieprogrammen. Av dessa är 12 yrkesprogram¹ och 6 högskoleförberedande program².

3.3. Antalet elever per lärare vid kommunala och fristående gymnasieskolor

En första variabel gäller antalet elever per lärare på riksnivå. Vid samtliga 18 nationella program är antalet elever per lärare större vid de fristående gymnasieskolorna än vid de kommunala. Eller uttryckt på annat sätt: vid samtliga program är lärartätheten högre vid de kommunala skolorna än vid de fristående.

Det genomsnittliga antalet elever per lärare vid samtliga kommunala gymnasieprogram är 11,2 elever, vid de fristående gymnasieprogrammen är motsvarande siffra 13,4 elever. En lärare vid en fristående gymnasieskola har följaktligen drygt två fler elever att undervisa jämfört med en lärare vid en kommunal gymnasieskola.

Diagram 11. Lärartäthet i fristående respektive kommunal skola

Skillnaden i personaltäthet mellan kommunala gymnasieskolor och fristående gymnasieskolor varierar dock starkt mellan olika gymnasieprogram. Vid några av programmen är skillnaden i lärartäthet särskilt hög.

Här följer en tabell över de program med störst skillnader i lärartäthet. Siffran visar hur många fler elever det är per lärare vid de fristående gymnasieskolorna jämfört med de kommunala.

- Ekonomiprogrammet: 2,6 elever.
- Humanistiska programmet: 2,6 elever.
- Vård- och omsorgsprogrammet: 2,6 elever.
- Naturvetenskapliga programmet: 2,5 elever.
- Teknikprogrammet: 2,5 elever.
- Hotell- och turismprogrammet: 2,3 elever.

Minst är skillnaden i lärartäthet vid det Industritekniska programmet. Där finns endast 0,1 fler elev per lärare vid de fristående gymnasieskolorna jämfört med de kommunala.

Vid två av gymnasieprogrammen är lärartätheten särskilt låg vid de fristående gymnasieskolorna, vid Ekonomiprogrammet (15,3 elever per lärare) och vid Humanistiska programmet (15,8 elever per lärare).

Några fristående skolor toppar statistiken över låg lärartäthet. Det finns åtta fristående huvudmän som driver flera program på gymnasieskolor där antalet elever per lärare överstiger 20. Samtliga dessa fristående huvudmän är aktiebolag.

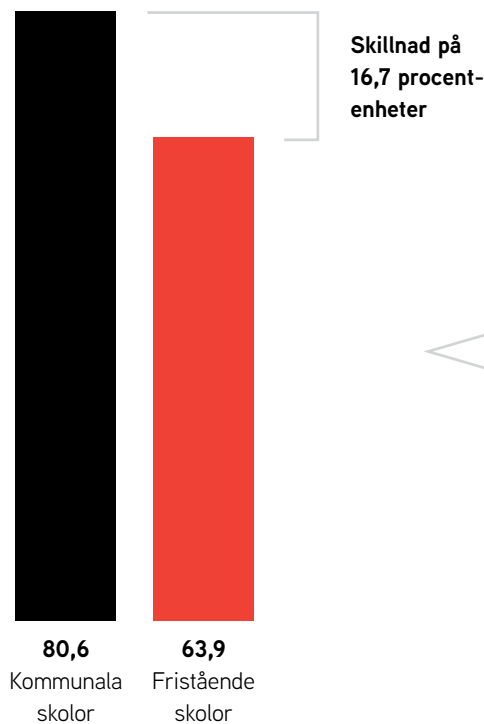
Antal program³ som dessa aktiebolag driver och där elevantalet vid programmet på den berörda skolan överstiger 20 per lärare:

- Ljud & Bildskolan lbs AB: 2
- Kunskapsskolan AB: 3
- Hermods gymnasium AB: 4
- Mikael Elias Gymnasium AB: 4
- Thorengruppen AB: 6
- Praktiska Sverige AB: 7
- Kitas Utbildning AB: 9
- ProCivitas Gymnasium: 9

3.4. Andelen lärare med examen vid kommunala och fristående gymnasieskolor

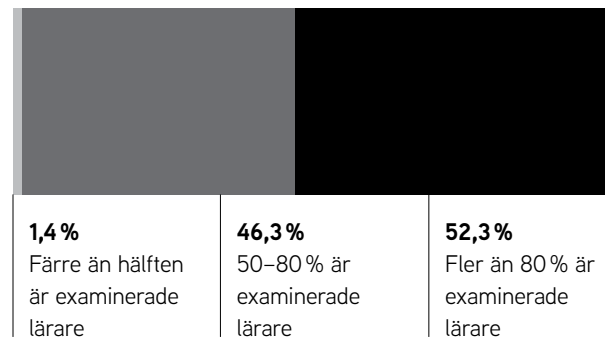
Även när det gäller andelen lärare med examen vid kommunala och fristående gymnasieprogram är mönstret entydigt. Vid samtliga 18 nationella program är andelen lärare med examen fler vid de kommunala gymnasieskolorna jämfört med de fristående.

Diagram 12. Antalet examinerade lärare i fristående respektive kommunal skola

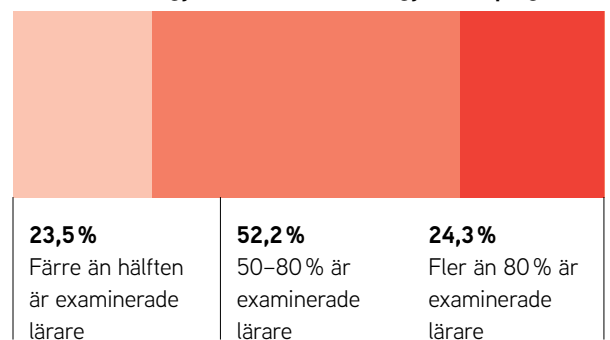

Diagram 13. Examinerade lärare per program på fristående respektive kommunal skola

822 kommunala gymnasieskolor, 3 672 gymnasieprogram⁴

409 fristående gymnasieskolor, 1 485 gymnasieprogram⁴

Samtidigt är skillnaderna mellan olika program stora. Vid några av gymnasieprogrammen överstiger skillnaden mellan kommunala och fristående gymnasieskolor 20 procentenheter beträffande andelen examinerade lärare.

Så här många fler procentenheter examinerade lärare finns det vid de kommunala gymnasieskolorna jämfört med de fristående, uppdelat på program med störst skillnad:

- Vård- och omsorgsprogrammet: 29,9 procentenheter.
- VVS- och fastighetsprogrammet: 27,0 procentenheter.
- Hotell- och turismprogrammet: 25,1 procentenheter.
- Industritekniska programmet: 25,0 procentenheter.
- Fordons- och Transportprogrammet: 24,4 procentenheter.
- Bygg- och anläggningsprogrammet: 24,0 procentenheter.
- Restaurang- och livsmedelsprogrammet: 23,0 procentenheter.

Genomgående är klyftan i andelen utbildade lärare störst vid de yrkesinriktade programmen. Lägst är det vid det Humanistiska programmet, där skillnaden endast är 3,4 procentenheter till förmån för de kommunala gymnasieskolorna.

3.5. Huvudmän som sticker ut

Av de fristående gymnasieskolor är det två koncerner som sticker ut markant och som driver särskilt många gymnasieprogram där andelen lärare utan examen överstiger 50 procent, Praktiska Sverige AB och Framtidsgymnasiet AB.

Praktiska Sverige AB driver 131 gymnasieprogram där fler än 50 procent av lärarna saknar examen (flera av programmen är på samma gymnasieskola). Moderbolaget består av det norska Vindora AB (tidigare Baggium AB).

Framtidsgymnasiet AB driver 40 gymnasieprogram där fler än 50 procent av lärarna saknar examen. Framtidsgymnasiet AB ägs av utbildningsföretaget AcadeMedia, en av de stora svenska skolkoncernerna.

Det kan finnas generella skillnader mellan de fristående gymnasieskolor som drivs av aktiebolag och de som drivs av stiftelser och föreningar, men i Skolverkets databaser kan inte dessa kategorier behandlas separat.

3.6. Sammanfattning Gymnasieskolan

- I Sverige finns 822 offentliga gymnasieskolor (i huvudsak kommunala) och 409 fristående gymnasieskolor. Tre fjärdedelar av eleverna går på en offentlig skola och en fjärdedel på en fristående. I storstadsområdena är de fristående gymnasieskolorna fler och en större andel av eleverna går på dessa. I Stockholms kommun går 41 procent av gymnasieeleverna på en fristående skola.
- Det finns 18 nationella gymnasieprogram, 12 yrkesprogram och 6 högskoleförberedande program. Därutöver finns 8 specialprogram och 5 introduktionsprogram. Samlad statistik finns framför allt för de nationella programmen.
- Vid samtliga 18 nationella program är det lägre lärartäthet vid de fristående gymnasieskolorna jämfört med de kommunala.
- Det genomsnittliga antalet lärare per elev vid samtliga kommu-

nala gymnasieprogram är 11,2 elever, vid de fristående gymnasieskolorna är motsvarande siffra 13,4 elever.

- Vid några av gymnasieprogrammen är skillnaden i lärartäthet särskilt stor. De kommunala gymnasieskolorna har en särskild stor lärarövertikt jämfört med de fristående vid Ekonomiprogrammet, Humanistiska programmet, Vård- och omsorgsprogrammet, Naturvetenskapliga programmet, Teknikprogrammet och Hotell- och turismprogrammet. Minst är förspänget i lärartäthet för de kommunala gymnasieskolorna vid det Industritekniska programmet.
- Åtta fristående skolor driver flera gymnasieprogram där antalet elever per lärare överstiger 20. Samtliga dessa åtta huvudmän är aktiebolag.
- Vid samtliga 18 nationella program är andelen lärare med examen fler vid de kommunala gymnasieskolorna jämfört med de fristående.
- Den genomsnittliga andelen examinerade vid de kommunala gymnasieskolorna är 80,6 procent, jämfört 63,9 procent vid de fristående, det vill säga en skillnad på 16,7 procentenheter.
- Vid några av gymnasieprogrammen överstiger skillnaden mellan kommunala och fristående gymnasieskolor 20 procentenheter beträffande andelen examinerade lärare. Särskilt stor är skillnaden vid:
  - Vård- och omsorgsprogrammet: 29,9 procentenheter.
  - VVS- och fastighetsprogrammet: 27,0 procentenheter.
  - Hotell- och turismprogrammet: 25,1 procentenheter.
  - Industritekniska programmet: 25,0 procentenheter.
  - Fordons- och Transportprogrammet: 24,4 procentenheter.
  - Bygg- och anläggningsprogrammet: 24,0 procentenheter.
  - Restaurang- och livsmedelsprogrammet: 23,0 procentenheter.
- Minst är klyftan beträffande andelen examinerade lärare vid det Humanistiska programmet, där är skillnaden endast 3,4 procentenheter till förmån för de kommunala gymnasieskolorna.
- Av de fristående gymnasieskolor är det två koncerner som sticker ut markant och som driver särskilt många gymnasieprogram där andelen lärare utan examen överstiger 50 procent, Praktiska Sverige AB och Framtidsgymnasiet AB.

Fotnot

1. Yrkesprogram

BF Barn- och fritidsprogrammet

BA Bygg- och anläggningsprogrammet

EE El- och energiprogrammet

FT Fordons- och transportprogrammet

HA Handels- och administrationsprogrammet

HV Hantverksprogrammet

HT Hotell- och turismprogrammet

IN Industritekniska programmet

NB Naturbruksprogrammet

RL Restaurang- och livsmedelsprogrammet

VF VVS- och fastighetsprogrammet

VO Vård- och omsorgsprogrammet

2. Högskoleförberedande program

EK Ekonomiprogrammet

ES Estetiska programmet

HU Humanistiska programmet

NA Naturvetenskapsprogrammet

SA Samhällsvetenskapsprogrammet

TE Teknikprogrammet

3. Med program menas här ett nationellt gymnasieprogram på en bestämd skola.

4. Här inkluderas även de program som inte är nationella.

5. Samma kommentar som ovan.

Källor gymnasieskolan:

Skolverket, Jämförelsetal.

Skolverket, Gymnasieinfo, 2014.

Skolverket, bearbetad statistik från Välja skola (valjaskola.se).

Alla dessa uppgifter är de senaste (augusti 2014) och avser 2013 om inget annat anges.

